

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Баркова Ольга,
керівник Серії інформаційно-навчальних заходів
"ОЦИФРОВАНЕ НАДБАННЯ:
збереження, доступ, репрезентація"
(2013-2017 рр.)

29 червня 2017

Звернення до Музейної Ради при Міністерстві культури України

За ініціативою фахівців у галузі інформаційно-комунікаційних технологій в сфері культури України та Італії з листопаду 2013 року в Києві, Харкові, Одесі, Львові відбуваються некомерційні інформаційно-навчальні заходи "ОЦИФРОВАНЕ НАДБАННЯ: збереження, доступ, репрезентація", яки присвячено питанням застосування технологій оцифровки для довготривалого зберігання і використання історичного, культурного та наукового надбання, що зберігається в Установах Пам'яті: архівах, музеях, бібліотеках, приватних колекціях та інших.

В заходах брали участь фахівці сектору Спадщини усіх відомчих підпорядкувань з усіх регіонів України та 7 країн Європи і СНД.

Інформаційні матеріали заходів "Оцифроване Надбання" розміщено на однойменній сторінці у Facebook, на порталі "Музейний Простр", а також на офіційних сайтах та в онлайнових ресурсах учасників цих заходів.

Щорічний семінар 2016 року в Києві та низка локальних заходів поточного 2017 року, включаючи Першу Літню Школу цифрових компетенцій, яка відбулася в Одесі 19-23 червня 2017 року, були присвячені питанням програмного забезпечення оцифровки та обліку об'єктів Національної спадщини.

Учасники цих заходів, відмічаючи важливість їх проведення задля професійного та виробничого розвитку, під час обговорення актуальних невирішених питань розвитку ІКТ у секторі Національної Спадщини висловлювали необхідність доведення їх громадської та професійної думки до міністерств, відомств та інших органів влади з метою впливу на державне забезпечення прискорення сучасного рівня розвитку нормативного, інформаційного, технічного, технологічного, кадрового забезпечення Установ Пам'яті, особливо в частині електронного обліку та оцифровки.

Від імені учасників заходів "Оцифроване Надбання" прошу Музейну Раду при Міністерстві культури України з метою подолання інформаційного вакууму та сприяння розвитку знань і кваліфікацій фахівців, сприяння прискореному розвитку інформаційних систем в установах сфери культури відповідно до сучасного рівня розвитку ІКТ у секторі цифрового збереження і доступності культурної Спадщини:

- **підтримати** подальше проведення інформаційно-навчальних заходів Серії "Оцифроване Надбання" за участю музеїв, зокрема:

1. донести до Мінкульту важливість підтримки участі працівників музеїв і інших Установ Пам'яті, підпорядкованих Мінкульту, у цих заходах;
2. забезпечити керівникам і фахівцям музеїв організаційну і фінансову підтримку регулярної і планової участі в цих заходах;
3. сприяти організації наступних заходів в частині їх проведення в музеях;
4. всебічно підтримувати запрошення на ці заходи іноземних фахівців у галузі музейної справи;
5. рекомендувати делегувати співробітників Міністерства культури на ці заходи як слухачів.

- під час обговорень питань електронного обліку та оцифровки **врахувати** думки, висновки та пропозиції учасників заходів серії "Оцифроване Надбання", що були сформовані учасниками заходів-членами Музейної Ради за результатами Першої Літньої Школи цифрових компетенцій в Одесі (19-23 червня 2017) саме для винесення на засідання Музейної Ради 29.06.2017, а також наступні:

1. взяти до уваги рекомендації НДІ мікрографії щодо якісного цифрового збереження об'єктів Надбання і документації про культурні цінності, зокрема у частині врахування стандартів з атрибуції при цифровому збереженні (текст рекомендацій НДІ мікрографії додається);
2. розглянути пропозиції НЦ "Мала академія наук України" щодо використання програмних рішень "Музейна планета" для створення інтеграційної платформи сукупного музейного ресурсу Україні (текст пропозицій додається);
3. рекомендувати Установам Пам'яті, підпорядкованим Мінкульту, взяти участь у роботі технічних комітетів Стандартизації України ТК 144, та ТК-40, діяльність яких охоплює питання інформації, документації, обміну даними і цифрового збереження Культурної Спадщини;
4. скласти робочу групу експертів з оцифровки та електронного обліку для колективного професійного вирішення поточних нормативних, технічних і технологічних питань;
5. при Міністерстві культури створити службу інформаційної, нормативної і методичної підтримки електронного обліку та оцифровки, забезпечивши її роботу кадрами, онлайн-овими і фаховими комунікаціями з Установами Пам'яті, що підпорядковуються Мінкульту, та/або ініціювати створення аналогічної міжвідомчої служби із залученням усіх міністерств і відомств, що опікуються Національною культурною Спадщиною;

6. реанімувати Інформаційно-обчислювальний центр при Міністерстві Культури, спрямувати його діяльність на інтеграцію інформаційних ресурсів, зокрема, з електронного обліку та цифрового збереження об'єктів Національної культурної Спадщини.

Дане звернення буде розміщеним у Facebook на сторінці "Оцифроване Надбання: збереження, доступ, репрезентація" як результат роботи цих Заходів та з метою обговорення зазначених питань професійною спільнотою.

ДОДАТОК 1

Електронний лист НДІ мікрографії від 27.06.2017

Шановна Ольго Валентинівно!

За результатами першої літньої школи цифрових компетенцій за тематикою Міжнародних науково-практичних заходів з серії "Оцифроване надбання: збереження, доступ, репрезентація", що відбулася 19-23 червня 2017 року в Одесі, фахівці НДІ мікрографії пропонують включити до звернення до Музейної Ради таке:

Для забезпечення довгострокового збереження та відтворення із заданою якістю інформації про культурні цінності, суттєвої для їхньої реконструкції, рекомендувати таке:

1. Описувати музейні предмети, застосовуючи стандарт CDWA (Categories for the Description of Works of Art – Категорії для опису творів мистецтва), як зразок найбільш повної атрибуції, що широко застосовується європейською спільнотою.

2. Визначати серед атрибутів, що містяться в цьому стандарті, такі, візуалізація яких найбільш суттєва для реконструкції втрачених культурних цінностей.

3. Доповнювати визначені атрибути експертними вимогами мистецтвознавців, реставраторів, архітекторів, істориків тощо.

4. Створювати цифрові зображення, що містять визначені за п. 2, 3 атрибути, зафіксувати на мікрофільмах у вигляді, що забезпечує довгострокове збереження та відтворення із заданою якістю інформації про культурні цінності за технологіями державної системи страхового фонду документації.

ДОДАТОК 2

Електронний лист НЦ "Мала академія наук України" від 27.06.2017

Шановна Ольго Валентинівно!

За підсумками проведення Першої літньої школи цифрових компетенцій в рамках серії міжнародних науково-практичних заходів "Оцифроване надбання: збереження, доступ, репрезентація" (19-23 червня 2017 року, м.

Одеса), фахівці НЦ "Мала академія наук України" пропонують включити до звернення до Музейної ради таке:

З метою акумулювання, збереження, відображення у цифровому форматі, забезпечення доступу широкого кола користувачів, популяризації національної та світової історико-культурної та наукової спадщини використовувати мережецентричне науково-освітнє навчально-дослідницьке середовище "Музейна планета" як національну платформу консолідації Установ Пам'яті.

Середовище "Музейна планета" створене в рамках національної дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх навчальних закладів Волинської, Дніпропетровської, Одеської, Чернівецької областей та міста Києва на 2017–2020 роки, затвердженої наказом МОН № 162 від 02.02.2017 року, та покликане долучити до процесів вивчення та дослідження національної культурної та історичної спадщини учнів з метою створення та поширення єдиної ідеологічної концепції, в основі якої – національна ідея збереження мови, історії та культури, захист та примноження надбань народу, розвиток громадянської свідомості та відповідальності.

Використання "Музейної планети" в якості національної платформи консолідації Установ Пам'яті дозволить:

- представляти дигіталізовані образи музеїв та музейних експонатів у вигляді 3-D панорам та 3-D об'єктів;
- представляти документи, що описують об'єкти пам'яті, у вигляді тезаурусів, таксономій та онтологій;
- забезпечити семантичний зв'язок між контекстами описів музейних експонатів у будь-якому форматі;
- формувати інтероперабельні протоколи взаємодії між різними віртуальними музейними площадками національного та світового музейного простору.